

Nova edició de la reunió científica Tarraco Biennial

La sisena edició de la reunió científica internacional Tarraco Biennial es celebrarà els dies 23 i 24 de novembre, a Tarragona.

L'arquitectura domèstica serà la protagonista central de l'acte, que porta per lema: «*Domus*. L'àmbit domèstic urbà com a factor de canvi cultural. Models i adaptacions del Mediterrani a l'Atlàntic».

El catedràtic d'Arqueologia i investigador de l'ICAC, **Joaquín Ruiz de Arbulo** (URV-ICAC) ha destacat que la trobada científica vol “analitzar els canvis que experimenten les societats de la península Ibèrica quan arriben els romans i apareixen nous models de residència i un nou model de relació social”. Aquesta “nova forma de viure” té lloc entre el segle II aC i el segle I dC.

L'arquitectura domèstica serà la
protagonista de la VI Tarraco
Biennial

Entre les ponències del programa agafa protagonisme el cas específic de *Tarraco*, però també el d'Empúries, la vall de l'Ebre i el Maresme, i els casos d'altres grans ciutats d'Hispania, com Mèrida, Còrdova i Cartagena, així com les cases itàliques originals. Hi haurà una vintena de ponències que mostraran les últimes recerques en aquest camp, amb la participació d'investigadors d'Espanya, Itàlia i Portugal s d'Itàlia i Portugal i amb representació de totes les capitals provincials romanes de la península Ibèrica.

Consulta aquí el **programa** de la VI Tarraco Biennial.

La reunió científica **Tarraco Biennial** destaca com a “cita acadèmica de referència amb projecció internacional” i que aplega totes les institucions i entitats implicades en la conservació i difusió del patrimoni de Tarragona. La primera reunió va tenir lloc fa onze

anys, a iniciativa de la Fundació Privada Mútua Catalana, i les successives edicions s'han convocat regularment cada dos anys, també durant la pandèmia. Enguany es preveu, també, la publicació de les actes de la reunió científica per al 2024.

La *domus*, la casa romana, no era únicament el reflex de la societat i de la família habitant, sinó que es dissenyava per a albergar una sèrie de rituals que regien la vida dels antics romans i la seva quotidianitat.

L'arquitectura de les cases reflectia aquests processos i ho podem observar en els registres arqueològics. Totes les famílies romanes, independentment de la seva ubicació a l'Imperi, compartien costums similars que es manifestaven a través d'activitats familiars com la *salutatio*, el *convivium* i els cultes a deïtats familiars. Això es traduïa en l'organització dels espais i les decoracions de les cases.

Inscripció gratuïta, aquí: https://tarracobiennial.com/6cong/inscripciones_ca.php

TARRACO
BIENNIAL

6 REUNIÓ D'ARQUEOLOGIA I MÓN ANTIC

Programa

DIJOUS, 23 de novembre

Horari	Descripció
9.00	Presentació de la reunió per R. Mar i J. Ruiz de Arbulo.
9.15 - 10.00	Oliva Menozzi, Eugenio Di Valerio i Maria Giorgia Di Antonio (Univ. Chieti/Pescara). <i>Dalla casa greca ai palazzi ellenistici. Architettura domestica nel tardo ellenismo tra ibridismo e continuità a Cipro, in Cirenaica ed in Egitto.</i>
10.00 - 10.45	Fernando Prados (Univ. de Alicante). <i>Modelos de la arquitectura domestica en la cultura púnica de Cartago a las islas Baleares.</i>
10.45 - 11.15	DESCANS
11.15 - 12.00	David Vivó (UdG), Jose-Alejandro Beltrán, Ricardo Mar i Joaquín Ruiz de Arbulo (URV/ICAC). <i>Les cases hel·lenístiques de Rhode i Emporion.</i>
12.00 - 12.45	Maria Cristina Mancini, Silvano Agostini i Rocco d'Errico (Univ. Chieti/Pescara). <i>Architettura, decorazioni e pavimenti delle domus di Interamnia Praetuturum (Teramo): scavi, analisi archeometriche e valorizzazione virtuale.</i>
12.45 - 13.30	Maria José Madrid (Ayunt. de Cartagena) i Antonio Murcia (Museo Teatro de Cartagena). <i>Los primeros modelos de casas romanas en el barrio oriental de Carthago Nova (siglos III-I a.C.).</i>
13.30 - 14.00	DEBAT

Horari	Descripció
TARDA	
16.00 - 16.45	José Miguel Noguera (Univ. de Murcia), María José Madrid, J. Gómez, Víctor Velasco i M.ª Carmen Martínez. <i>Las viviendas de los siglos II-I a.C del área del foro de Carthago Nova (Cartagena).</i>
16.45 - 17.30	Antonio Gullabert i Manuel Olcina (MARQ Alicante). <i>Lucentum (Tossal de Manises, Alacant): l'arquitectura domestica cartaginesa i romana.</i>
17.30 - 18.00	DESCANS
18.00 - 18.45	Ignacio Fiz (URV/ICAC). <i>Las casas de Cosa a vista de pájaro.</i>
18.45 - 19.30	Ricardo Mar, Joaquín Ruiz de Arbulo, Jose-Alejandro Beltrán, (URV/ICAC) i David Vivó (UdG). <i>La primera urbanització de Tarraco, colonia Ilatina (s. II - I a. C.).</i>
19.30 - 20.00	DEBAT

DIVENDRES, 24 de novembre

Horari	Descripció
9.00 - 9.45	Miguel Beltrán i Antonio Mostalac. <i>Programas decorativos y arquitectura domestica del Aragón romano en el siglo II a.C. La recepción de las influencias itálicas.</i>
9.45 - 10.30	Javier Gómez Marín (Univ. de Murcia). <i>La transición de los ámbitos domésticos indígenas a los modelos habitacionales romanos durante el periodo tardo republicano de la Hispania citerior.</i>
10.30 - 11.00	DESCANS

Horari	Descripció
11.00 - 11.45	Miguel Ángel de la Iglesia (ETSA, Univ. de Valladolid). <i>Ámbitos domésticos de Clunia y Tiermes. La interpretación de lo ausente.</i>
11.45 - 12.30	Fernanda de Magalhães (Univ. do Minho, Braga). <i>O NO da Península Ibérica entre os séculos I a.C e o século II d.C.: a recepção dos modelos e da linguagem da arquitetura residencial itálica.</i>
12.30 - 13.15	Ángel Villa (Museo Arqueológico de Asturias). <i>Una domus en el castrum. El Chao Samartín y la arquitectura domestica latina en la frontera astur-galaica.</i>
13.15 - 14.00	DEBAT
TARDA	
16.00 - 16.45	Álvaro Corrales (Univ. Pablo de Olavide) i Pedro Mateos (IAM/CSIC). <i>Las casas de los colonos en Augusta Emerita. Modelos, orígenes y diversidad de la arquitectura domestica.</i>
16.45 - 17.30	Ángel Ventura, Alejandro Muñoz, Sebastián Vargas i Carlos Márquez (Univ. de Córdoba). <i>La identificación de las familias propietarias de domus en la Bética. Problemas metodológicos y ejemplos patricios.</i>
17.30 - 18.00	DESCANS
18.00 - 18.45	Xavier Aquilué (Museu d'Arqueologia de Catalunya-Centre Iberia Graeca). <i>RELATOR I DEBAT FINAL. L'àmbit domèstic urbà. Una visió de conjunt.</i>

El congrés **Tarraco Biennal** és una iniciativa que va arrencar el 2012 la **Fundació Privada Mútua Catalana** amb la voluntat de **situar Tarragona com a capital de la recerca i els estudis científics en matèria d'arqueologia**. Ara, la direcció dels congressos recau en la URV i l'ICAC en el si d'una comissió científica formada per totes les institucions de la ciutat relacionades amb l'arqueologia i el patrimoni: el **Museu d'Història de Tarragona**, el **Museu Nacional Arqueològic de Tarragona (MNAT)**, la **Reial Societat Arqueològica Tarraconense**, el **Departament de Cultura** de la Generalitat de Catalunya i l'**Arquebisbat de Tarragona**.

La present edició compta amb el patrocini de la Fundació Privada Mútua Catalana, l'Ajuntament de Tarragona, el Port de Tarragona i l'entitat FIATC Seguros.

Consulta tota la informació al **web de la VI Tarraco Biennal**.

TARRACO

B I E N N A L

6 REUNIÓ D'ARQUEOLOGIA I MÓN ANTIC

DOMUS. L'ÀMBIT DOMÈSTIC URBÀ COM FACTOR DE CANVI CULTURAL.
MODELS I ADAPTACIONS DEL MEDITERRANI A L'ATLÀNTIC

23 I 24 DE NOVEMBRE DE 2023

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI - TARRAGONA

AULA MAGNA DEL CAMPUS CATALUNYA. URV - AV. CATALUNYA, 35. TARRAGONA

Entitats organitzadores

Comitè científic

Patrocinadors

Programa

Premi Patrimoni Mundial concedit per l'Ajuntament de Tarragona

L'activitat científica Tarraco Biennal va ser distingida el 2022 amb el **Premi Patrimoni Mundial** que concedeix l'Ajuntament de Tarragona. El guardó reconeix aquelles accions que hagin permès la conservació, preservació i difusió del patrimoni de la ciutat. L'any passat, a més, va coincidir amb l'aniversari de la declaració de la UNESCO al conjunt de Tarraco.